

LJUTOMER

Dr. Matija Prelog.

Življenjepisna in kulturnozgodovinska črtica. — Spisal dr. Karol Verstovšek.

(Konec.)

Slovenski tabori.

Nastopila je najvažnejša doba za narode avstrijske države. Podelila se je narodom ustava: Vsi imajo iste pravice! To ravnopravnost so pa tolmačili in sodili pri nas vedno različno: proti Slovencem sploh dolgo časa niso hoteli poznati tega zakona. Saj pa tudi ni bilo treba ravnopravnosti Slovencem, češ da ne zahtevajo slovenskega jezika v šolah in uradih in so prav zadovoljni z nemščino. Take laži so trosili že od nekdaj po svetu in do višjih oblasti nemški uradniki. Treba se je bilo braniti obrekovanja in krivega mnenja. Dokazati se je moralo višjim gosposkam, da zahteva ljudska volja, da se uvede slovenski jezik v urade in šole.

V številki 26. „Slovenskega Gospodarja“ sproži dr. Prelog v uvodnem članku misel o taborih, sestavi določene točke, katere naj bi se razpravljale na vseh shodih, in povabi spodnještajerske rodoljube 7. julija v Maribor, da se pogovore o prireditvah. Tega dne se je izbral osrednji odsek petih članov, ki so vodili tabore.

Vršili so se ti velikanski shodi zaporedoma v Ljutomeru 9. avgusta, v Žalcu 6. septembra, v Šempasu 18. oktobra 1868; v Brdih 25. aprila, v Sevnici 2. maja, na Kalci blizu Zagorja 9. maja, na Vižmarjih blizu Ljubljane 17. maja, v Ormožu 8. avgusta 1869;

v Tolminu 1. maja, pri Kapeli 19. junija 1870 itd. Udeležilo se je vseh 13 taborov v „Sloveniji“ nad 100.000 ljudi. Vlada je morala uvaževati klic navdušenih obiskovalcev teh zborovanj. Dr. Prelog je govoril na prvem taboru v Ljutomeru in na zadnjem pri Kapeli. V Ljutomeru je govoril o prevelikih dačah in opozarjal, da posestniki pač dobro vedo, za katere stvari se potrosijo doklade, katere plačujejo za občine in okraje, ker morajo polagati natančen račun; zvedeti pa morajo tudi, kam spravlja dežela groše slovenskega Štajerja, katere sprejema vsako leto kot neposredni davek; kar se porabi tega denarja, ne zaleže Spodnjemu Štajerju docela nič, ker se ne stori ničesar za spodnji del Štajerske. Terjajo pač lahko Slovenci, da se ustanove za lastni denar slovenske kmetijske šole in realke in se uravnajo reke, ki naredo toliko škode itd. Taboru pri Kapeli je predsedoval dr. Prelog sam; tudi tu je govoril o davkih; jako spretno je označil stanje kmeta, vpletel vmes obrtnika in bičal gospodarske razmere med Avstrijo in Ogrsko.

Dr. Prelog deželni poslanec.

Za deželnega poslanca ga je izvolil ljutomerski okraj 1. 1867. Šele tedaj so čislali rojaki svojega moža, ko so spoznavali leto za letom njegovo požrtvovalno, nesebično delovanje njim v blagor in